

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА И ТУРИЗЪМ
“АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ” - ВЕЛИНГРАД

бул. “Съединение” №49, тел.0889 12 45 17

e-mail: info-1304231@edu.mon.bg, <http://www.pgит-velingrad.com/>

ЗАПОВЕД

№ МВД - 118 / 9.10.2023г.

На осн.чл.258, ал.1, чл.259, ал.1 от ЗПУО, във връзка с чл.31ал.1 от Наредба 15/2019г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, с решение на ПС протокол №1/5.10.2023г. и съгласно т.2.1. от Раздел II от Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

УТВЪРЖДАВАМ:

I. План за противодействие на тормоза между учениците в ПГИТ“Ал.Константинов“ гр.Велинград за учебната 2023/2024г.

Препис от заповедта да се сведе до знанието на всички учители за сведение и изпълнение.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на Елена Гергова- Еличина.

Директор:
/Л.Байлова/

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА И ТУРИЗЪМ

“АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ” - ВЕЛИНГРАД

бул. “Съединение” №49, тел.0889 12 45 17

e-mail: info - 1304231@edu.mon.bg, <http://www.pgkit-velingrad.com/>

Утвърждавам:

Директор: /инж.с/ **Любка Байлова** /

ПЛАН

за противодействие на тормоза между учениците
в ПГИТ „Алеко Константинов“ за учебната 2023 / 2024 година

Настоящият документ е разработен от училищен координационен съвет за справяне с насилието при ПГИТ „Алеко Константинов“ град Велинград и се основава на Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище, разработен от екип на Министерството на образованието, младежта и науката с участието на МТСП, АСП, ДАЗД, МВР, ЦКБППМН и неправителствени организации.

Основна цел:

Противодействие на тормоза, като се работи за формирането у децата на нагласи и социални умения, недопускащи насилие като емпатия, толерантност и уважение към различията, решаване на конфликти и др.

1. Разработване и прилагане на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за противодействие на насилието и тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.
2. Разработване на комплекс от превантивни мерки, които да включват всички форми на групова работа, дискусии, решаване на казуси, споделяне на опит в часа на класа, в извънкласни и извънучилищни дейности.
3. Планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза.

II. Задачи:

1. Разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на насилието и тормоза в училище.

III. Общи положения

1. Координационният съвет е с ясни функции и делегирани отговорности и отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза. Съветът се ръководи от ЗДУД и ползва при необходимост услуги от външни лица .
2. Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които най-общо имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.
- 2.1. Комплексът от превантивни мерки трябва да включва всички възможни

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА И ТУРИЗЪМ

“АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ” - ВЕЛИНГРАД

бул. “Съединение” №49, тел.0889 12 45 17

e-mail: info - 1304231@edu.mon.bg, <http://www.pgkit-velingrad.com/>

аспекти и форми на насилието и тормоза, ясно да фокусира вниманието върху участието на всички групи и да се планира на три нива - клас, училище, общност.

2.2. За да се изгради защитната мрежа е необходимо да се поставят ясни граници, изграждане на ценности, правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз във взаимоотношенията в училище.

2.3. По-голямата част от ситуациите на насилие и тормоз могат да бъдат овладени от учителите, а някои и от самите ученици. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.

2.4. Важно е да не бъдат омаловажавани и първите прояви на влошаване на отношенията между учениците и поведение, което е неприемливо. Необходимо е, още при най-малките сигнали и съмнения за насилие или тормоз, да се предприемат стъпки, за да се предотврати ескалация на насилието и да се изпрати ясно послание, че такова поведение няма да бъде толерирано.

Вниманието трябва да бъде насочено както към проявите на физически тормоз, така и към неговите социални и психологически форми.

Деятности за превенция на тормоза и насилието:

1. Оценка на проявите на тормоз и насилие между учениците в началото на учебната година с помощта на въпросника, разработен от проф. Пламен Калчев (2003);

2. Провеждане на диагностика на засегнати ученици и групи от ученици с инструменти като специални въпросници;

3. Провеждане на дискусии, беседи и кампании с участие на учители, родители и ученици;

Деятности на ниво клас / класна стая:

- Прилагане на форми на групова работа, дискусии, решаване на казуси, споделяне на опит, като се използват възможностите на часа на класа, предмети от задължителното учебно съдържание, извънкласни и извънучилищни дейности.

- Извеждане на теми от учебното съдържание, които могат да се използват за работа и анализ по проблема насилие, свързани с правата на децата, ценностите, социалните роли, функционирането на групите и институциите и други.

Въвеждане на задължителни теми в Часа на класа:

1. Какво представлява тормозът, разпознаваме ли го и как можем да докладваме за случаи на тормоз;

2. Какви са преживяванията на извършителя и потърпевшия;

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА И ТУРИЗЪМ

“АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ” - ВЕЛИНГРАД

бул. “Съединение” №49, тел.0889 12 45 17

e-mail: info - 1304231@edu.mon.bg, <http://www.pgite-velingrad.com/>

3. Как се чувстваме когато видим прояви на тормоз и какво правим;
4. Кои са основните ценности, правила на поведение, които следва да приемем;
5. Как можем да ги прилагаме - изработване на общи правила на поведение и договаряне на процедура, в случай на нарушаване на правилата.

Дейностите на ниво училище:

1. Прилагане на приетия Механизъм за управление на конфликти в ПГИТ “Алеко Константинов, за реагиране при всяка проява на тормоз и насилие;
 2. Прилагане на индивидуални програми за развитие на личните и социалните умения на децата;
 3. Подобряване на системата от дежурства с оглед обхващане на местата, в които на етапа на оценка е установено, че се извършва тормоза;
 4. Подобряване на системата за съобщаване на случаи на тормоз, чрез въвеждане на нови форми и канали и гарантиране на конфиденциалността;
 5. Осигуряване на условия за конкретни съвместни дейности с Отдел „Закрила на детето”, Детска педагогически стая, организации и специалисти;
 6. Отбелязване на Международен ден за борба с насилието
 7. Подготвяне на информация за Педагогически съвет на тема „Ключови моменти в Закона за закрила на детето, механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците и Етичен кодекс на работещите с деца”.
- Осигуряване на брошури с цел информиране на учениците и учителите за видове насилие, агресия и съпътстващите ги действия и противодействия

I. Дейности за противодействие на насилието и тормоза в училище.

1. Запознаване на педагогическите специалисти и останалите служители с Механизма за противодействие на насилието и тормоза в училище по ред, определен от директора.

Срок: Септември, 2023г.

Отг: КС, ПС, класни ръководители

2. Запознаване на учениците и родители с Механизма за противодействие на училищния тормоз.

Срок: Септември, 2023г.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА И ТУРИЗЪМ

“АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ” - ВЕЛИНГРАД

бул. “Съединение” №49, тел.0889 12 45 17

e-mail: info - 1304231@edu.mon.bg, <http://www.pgite-velingrad.com/>

Отг.: Класни ръководители,ПС

3. Извършване на «оценка на ситуацията» и анализ на резултатите от Координационния съвет.

Срок: 30.10.2023 г.

Отг.: ПС, класни ръководители

4. Създаване/ Актуализиране на училищни политики при необходимост.

Срок: През учебната година

Отг.: КС/ ПС

5. След анализ на «Оценка на ситуацията» разработване на дейности за превенция и интервенция.

Срок: 30.10.2023г.

Отг.: КС

5.1. Дейности за превенция

5.1.1. Създаване/актуализиране на правила за дейността на училището на ниво клас и ниво училище. Изготвяне на регистър с ученици с проблемно поведение и ученици в риск.

Срок: Октомври 2023 г.

Отг.: КС /ПС / УС

5.1.2. Осигуряване на участие на учениците в подготовка, организирането и реализирането на дейности по превенция както следва:

- Дежурството на учителите да се провежда съвместно с дежурни ученици
- Учениците сами да разработят и представят презентации, свързани с агресията и тормоза.

Срок: VIII а и IX клас – м. октомври

X клас – м. ноември

XI клас – м. декември

Отг. ПС, класните ръководители,УС

- Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, свързани с:

а) превенция на насилието и тормоза;

б) правата и задълженията на учениците;

в) съществуващи услуги,служби,организации и програми за превенция и противодействие на насилието и тормоза

Срок: през учебната година

Отг.: КС, класни ръководители, учители

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА И ТУРИЗЪМ

“АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ” - ВЕЛИНГРАД

бул. “Съединение” №49, тел.0889 12 45 17

e-mail: [info - 1304231@edu.mon.bg](mailto:info-1304231@edu.mon.bg), <http://www.pgjit-velingrad.com/>

- *Организиране на общоучилищни седмици за противодействие на насилието и тормоза в училище.*

Срок: м.февруари,март,април

Отг. ПС/ УС

- *Поощряване и награждаване на ученици за добра постъпка и активно участие в инициативи, свързани с превенцията на насилието и тормоза.*

Срок: през учебната година

Отг. КС/ПС/ класни ръководители

5.1.3. Дейности по превенция на ниво клас

- *Изработване на предложения на правила за поведение и ценност от всеки клас, които да бъдат част от училищната политика.*

Срок: Октомври.2023 г.

Отг.: класни ръководители

- *Създаване на единни училищни правила за поведение и ценност въз основа на обобщени резултати отправени по предложение на всеки клас.*

Срок: 30.10.2023 г.

Отг.: КС

- *Отбелязване на празници, участие в инициативи, организиране на ателиета по класове.*

Срок: през учебната година

Отг.: КС, Класни ръководители, учители

Обучителни дейности и работа с класа при, които се прилагат всички форми на групово работа, дискусия, решаване на казуси, ролеви игри, споделяне на опит, като се използват възможностите на учебната програма, извънкласни и извънучилищни дейности.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители, учители

5.1.4. Дейности за реализиране на партньорство с родителите

- *Поддържане на непрекъсната връзка между класните ръководители и родителите за противодействие срещу проявите на насилие и тормоз.*

Срок: през учебната година

Отг. Класните ръководители, учители, КС

- *Организиране на тематична родителска среща.*

Срок: м. ноември 2023 г.

Отг.: Класните ръководители

5.2. Дейности за интервенция

5.2.1. *Индивидуална и групова работа с контингента ученици, които са регистрирани до момента и активна дейност за превенция с тези, които са предразположени към подобни прояви с цел недопускането им.*

Срок: през учебната година

Отг.: КС, учители, Класните ръководители

5.2.2. *Провеждане на индивидуални консултации с ученици, понасящи или извършващи насилие и тормоз.*

Срок: през учебната година

Отг. КС

5.2.3. *Оптимизиране на системата за наблюдение и контрол.*

Срок: Ноември, 2023г.

Отг.: Директор и комисия

5.2.4. *Създаване/ Актуализиране на процедури за действие при инциденти, работа по случай, включително насочване към услуга.*

Срок: През учебната година

Отг.: КС, директор

5.2.5. *Актуализиране на Дневник за случаи на насилие и тормоз за учебната 2023/2024*

година. Дневникът съдържа следната информация: дата, клас, ученици, вид насилие и ниво, какво е предприетото действие, подпис на служителя.

Срок: м. септември 2023г.

Отг.: КС/ ПС

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА И ТУРИЗЪМ

“АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ” - ВЕЛИНГРАД

бул. “Съединение” №49, тел.0889 12 45 17

e-mail: [info - 1304231@edu.mon.bg](mailto:info-1304231@edu.mon.bg), <http://www.pgite-velingrad.com/>

5.2.5. Осигуряване на условия за конкретни съвместни дейности с Отдел “Закрила на Детето”, Детска педагогическа стая, организации и специалисти.

Срок: През учебната година

Отг. : КС

5.2.7. Подготовка и провеждане на вътрешноинституционална квалификация за обучение на педагогическия персонал по проблемите на агресията, механизмите за борба с тормоза и актуализираната документация по темата.

Срок: Месец март

Отг. : Директор/ КС

5.2.8. Изготвяне на годишен доклад от Координационния съвет и препоръки за създаване на по-сигурна образователна среда до директора на училището.

Срок: 30.06.2024 г.

Отг. КС

Изготвил:

Координационния съвет:

Председател: Елена гергова- Еличина – ЗДУТД

Членове:

1. Кристина Калоянова – Педагогически съветник
2. Райна Петканина – старши учител
3. Добринка Баханова– учител
4. Васил Кривулев - учител
5. Мариана Норова - родител
6. Гергана Иванова Мандарева -родител
7. Алекс Милев- ученик
- 8.Виктория Кехайова - ученик

Процедура за информиране и съобщаване на случаи:

Дете, жертва на тормоз – уведомява класния ръководител устно, родителят попълва Протокол за съобщаване за насилие (Приложение№ 2), в който описва ситуацията.

Дете, упражнило тормоз - уведомява класния ръководител устно, родителят попълва Протокол за съобщаване за насилие (Приложение№ 2), в който описва ситуацията, изпълнява указанията на УКС за предотвратяване на тормоза.

Деца, които помагат и подкрепят тормоза - уведомява класния ръководител устно, родителят попълва Протокол за съобщаване за насилие (Приложение№ 2), в който описва ситуацията.

Дете-наблюдател - уведомява класния ръководител устно, родителят попълва Протокол за съобщаване за насилие (Приложение№ 2), в който описва ситуацията.

Всеки класен ръководител може да договори с учениците си от класа и други форми и начини за съобщаване на случаи на тормоз в класа. Всеки учител и служител, наблюдавал ситуация на насилие между деца, е длъжен да информира УКС чрез попълване на формата за протокол.

Процедурите за регистриране, докладване и разглеждане на случаи на насилие и тормоз сред учениците:

Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

1. Всяка ситуация на тормоз трябва да бъде регистрирана и описана в единен регистър на училището от учителя, който я е наблюдавал. За целта е утвърден „Протокол за отговор на насилие” (Приложение №1).Той се предава на педагогическия съветник, който го съхранява.

2. Действия в случай на инцидент, който поставя в риск или уврежда живота и/или здравето на ученик. Учителят или служителят действат в следната последователност: → извеждат пострадалото дете от опасната зона и оказват долекарска помощ; → при непосредствена опасност за живота на пострадалото дете се обаждат на телефон 112; → уведомяват веднага училищното ръководство и УКС, които уведомяват класния ръководител, който от своя страна уведомява родителите/настойниците на детето; → описват ситуацията писмено в протокола за отговор на насилие.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА И ТУРИЗЪМ

“АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ” - ВЕЛИНГРАД

бул. “Съединение” №49, тел.0889 12 45 17

e-mail: [info - 1304231@edu.mon.bg](mailto:info-1304231@edu.mon.bg), <http://www.pgite-velingrad.com/>

3. Действия при установяване, че дете е жертва на насилие или е в риск от такова. → Всеки служител на ПГИТ „Алеко Константинов“, на когото стане известно, че дете в риск се нуждае от закрила, следва незабавно да уведоми класния ръководител, който от своя страна уведомява училищното ръководство и родителите/настойниците на детето; → Учителят описва ситуацията писмено в протокола за отговор на насилие. → След проверка на случая директорът свиква УКС, който подава сигнал до Отдел „Закрила на детето“. → УКС изготвя индивидуална работна програма с ясно разписани функции и дейности на екип от психолог, класен ръководител и родител изготвя индивидуална работна програма с ясно разписани функции и дейности на екип от психолог, класен ръководител и родител.

4. Действия при установяване, че дете е упражнило тормоз. → Учителят описва ситуацията писмено в Протокол №1 за отговор на насилие ; → Ситуацията се регистрира в единния регистър; → Детето, упражнило тормоз, описва ситуацията в Протокол №2; → За изясняване на случая от други деца-наблюдатели родителите им описват ситуацията в Протокол №2; → Класният ръководител уведомява и свиква среща с родителите; → Свиква се УКС; → УКС уведомява МКБППМН, Полицията и отдел „Закрила на детето“; → УКС изготвя индивидуална работна програма с ясно разписани функции и дейности с цел намаляване на агресията у детето.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА И ТУРИЗЪМ

“АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ” - ВЕЛИНГРАД

бул. “Съединение” №49, тел.0889 12 45 17

e-mail: info - 1304231@edu.mon.bg, <http://www.pgkit-velingrad.com/>

ПРИЛОЖЕНИЕ №1

ПРОТОКОЛ за съобщаване /отговор/ на насилие № /.....

№	Трите имена на ученика	Клас	Класен ръководител

Дата....., час.....

Описание на ситуацията:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Предприети мерки

.....

.....

.....

.....

.....

Коментар

.....

.....

.....

Подпис:.....

/ /

ПРИЛОЖЕНИЕ №2

ПРОТОКОЛ за съобщаване за насилие №/.....

Аз,
родител на,
ученик/чка от клас
с класен ръководител

Определям детето си като:

- Дете, жертва на тормоз
- Дете, упражнило тормоз
- Дете, което помага и подкрепя тормоза
- Дете-пряк наблюдател
- Дете, знаещо информация за ситуацията

Дата....., час.....

Описание на ситуацията:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Коментар

.....
.....
.....

Подпис на родител:.....

/ /